

УДК 004.8:371.3:007.5

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-142-146

МАР'ЄНКО Майя Володимирівна –
доктор педагогічних наук, старший дослідник,
провідний науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем і штучного інтелекту в освіті
Інституту цифровізації освіти
Національної академії педагогічних наук України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8087-962X>
e-mail: popel@iitlt.gov.ua

МЕТОДИКА ДОБОРУ СЕРВІСІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БАЗІ КАТАЛОГУ AIXPLORIA ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ

В статті описано структуру методики добору сервісів штучного інтелекту на базі каталогу Aixploria для професійного розвитку вчителів, яка містить: цільовий компонент (мета добору, цільова група), змістовий, технологічний (методи, форми та засоби добору, вимоги до апаратного забезпечення користувача) та результативний. Структура методики є класичною та подібною до структури методики використання того чи іншого сервісу в педагогічних науках. При цьому ключовими компонентами на які слід звернути увагу в першу чергу є: цільовий та технологічний компоненти. Цільовий компонент містить мету добору, а власне визначає ключову характеристику добору. В якості прикладу ключовими характеристиками можуть виступати: види діяльності (вчителя, учня чи батьків), контент який продукують сервіси штучного інтелекту (текст, графічні файли, відео, аудіо, презентації) чи специфіка сервісів (загальні чи спеціалізовані). Після визначення ключових характеристик слід окреслити критерії за якими відбуватиметься добір. В кожному окремому випадку критерії залежать від мети добору, як саме вчитель планує використовувати сервіси штучного інтелекту (ШІ). В статті наголошується, що перш ніж виконувати добір сервісів ШІ вчителіві слід визначитись яку класифікацію даних сервісів буде взято за основу, адже від цього безпосередньо залежить як саме буде виконуватись добір. Так, можна обрати одну із класифікацій, що вже існують в наукових дослідженнях. Інший шлях – виконати класифікацію самостійно. Технологічний компонент розкриває специфіку даної методики, адже методи і форми добору орієнтуються не лише на діяльності вчителя, але охоплюють всіх учасників навчального процесу: учнів та батьків. Тому слід під час добору сервісів ШІ слід враховувати мотивацію учнів, рівень їх знань, зону найближчого розвитку. Серед засобів добору вказано специфічні, ті що наявні в якості інструментарію каталогу Aixploria. В якості прикладу продемонстровано як технічно можна виконувати пошук сервісів ШІ в каталозі Aixploria. Зокрема продемонстровано пошук безкоштовних сервісів ШІ та за категоріями. Детально описано основні категорії та підкатегорії всіх наявних сервісів в каталозі Aixploria.

Ключові слова: штучний інтелект, ШІ, Aixploria, педагогічні кадри, сервіси штучного інтелекту, методика добору.

MARIENKO Maiia Volodymyrivna –
Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher,
Leading Researcher of the Department of Cloud-Based Systems and Artificial Intelligence in Education
of Institute for Digitalisation of Education of National Academy of Educational Sciences of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8087-962X>
e-mail: popel@iitlt.gov.ua

METHODOLOGY FOR SELECTING ARTIFICIAL INTELLIGENCE SERVICES BASED ON THE AIXPLORIA CATALOG FOR PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TEACHERS

The article describes the structure of the methodology for selecting artificial intelligence services based on the Aixploria catalog for the professional development of teachers, which includes a target component (selection goal, target group), a content component, a technological component (methods, forms and means of selection, requirements for user hardware), and a performance component. The structure of the methodology is classical and similar to the structure of the methodology for using a particular service in pedagogical sciences. In this case, the key components that should be paid attention to first are the target and technological components. The target component contains the selection goal and determines the selection's key characteristic. As an example, key characteristics can be types of activity (of a teacher, student, or parent), content produced by artificial intelligence services (text, graphic files, video, audio, presentations), or the specifics of the services (general or specialized). After determining the key characteristics, the criteria by which the selection will take place should be outlined. In each case, the requirements depend on the purpose of the selection and how exactly the teacher plans to use artificial intelligence (AI) services. The article emphasizes that before selecting AI services, the teacher should decide which classification these services will be taken as a basis because it directly depends on how the selection will be performed. Yes, you can choose one of the existing classifications in scientific research. Another way is to perform the classification yourself. The technological component reveals the specifics of this methodology because the methods and forms of selection are focused not only on the teacher's activities but also on all participants in the educational process: students and parents. Therefore, when selecting AI services, the motivation of students, their level of knowledge, and the zone of nearest development should be considered. Among the selection tools, specific ones are indicated and available as tools in the Aixploria catalog. For example, it is demonstrated how technically it is possible to search for AI services in the Aixploria catalog. In particular, the search for free AI services and by categories is presented. The main categories and subcategories of all available services in the Aixploria catalog are described in detail.

Key words: Artificial Intelligence, AI, Aixploria, teaching staff, artificial intelligence services, selection methodology.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. 25 квітня 2024 року співробітники відділу хмаро орієнтованих систем та штучного інтелекту в освіті Інституту цифровізації освіти НАПН України організували та провели майстер-

клас «Штучний інтелект – поповнення скриньки цифрових інструментів сучасного педагога» в якому взяло участь більше ніж 450 учасників. Попереднє опитування зареєстрованих учасників (більше ніж 1000 осіб) показало неабиякий інтерес

вчителів до добору та використання сервісів штучного інтелекту (ШІ). На майстер-класі було продемонстровано основні етапи роботи з каталогом сервісів ШІ Aixplogia [3]. В процесі обговорення було виявлено, що вчителі прагнуть до ширшого опанування сервісів ШІ для різних видів діяльності та контенту який продукують ці сервіси. Проблема постає в доборі безкоштовних (або умовно безкоштовних, з обмеженим функціоналом у використанні) сервісів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Aixplogia – це ресурс-каталог який містить стислий опис найпопулярніших сервісів ШІ [1]. Короткий опис основних функцій даного ресурсу було виконано в попередньому дослідженні [4]. Основи роботи пошуку безкоштовних сервісів ШІ каталогу Aixplogia було продемонстровано під час проведення майстер-класу «Штучний інтелект – поповнення скриньки цифрових інструментів сучасного педагога» [3].

Л. О. Тітова в своєму дослідженні [6] виконує добір сервісів на основі штучного інтелекту, при цьому за класифікаційну ознаку було обрано контент який продукують сервіси ШІ, а саме: візуальний контент.

М. О. Медведєвою було виконано добір сервісів ШІ для генерації тестів [5]. Тобто, сервіси штучного інтелекту були розглянуті з точки зору контенту який вони продукують.

Модель педагогічного дизайну ADDIE (Analysis, Design, Development, Implementation, Evaluation) була застосована для добору сервісів ШІ на уроках природничо-математичного циклу науковцями О. О. Бабковою та К. В. Стадниченко [2].

В попередньому дослідженні [4] було також виконано добір спеціалізованих сервісів ШІ, при цьому в доборі, в першу чергу враховувалась специфіка природничо-математичних предметів. Добір сервісів ШІ, який також враховує специфіку природничо-математичних предметів було виконано на базі Європейської хмари відкритої науки [7].

Аналіз останніх досліджень показав, що добір сервісів ШІ відбувався за однією з класифікаційних ознак яку визначають для себе науковці. Однак, постає проблема у навчанні вчителів виконання добору сервісів ШІ для їх професійного розвитку.

Мета статті. Розробити методику добору сервісів штучного інтелекту на базі каталогу Aixplogia для професійного розвитку вчителів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Структура методики добору сервісів штучного інтелекту на базі каталогу Aixplogia для професійного розвитку вчителів досить схожа на структуру методики використання того чи іншого засобу/сервісу, а саме: цільовий компонент, змістовий, технологічний та результативний. Відмінність полягає лише в тому, що методика добору використовується як правило перед застосуванням методики використання. Ключовими компонентами в методиці добору виступають цільовий та технологічний компоненти.

Цільовий компонент методики. Мета добору сервісів штучного інтелекту на базі каталогу Aixplogia полягає у забезпеченні професійного

розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти, розширенні доступу до безкоштовних (або умовно безкоштовних) сервісів ШІ. Цільовою групою є вчителі закладів загальної середньої освіти.

Цільовий компонент містить власне мету добору, а саме визначає за якою ключовою характеристикою відбуватиметься добір. Тобто, перш за все слід визначитись за якою класифікаційною ознакою буде відбуватись добір сервісів ШІ, що власне і буде ключовою характеристикою добору. Для цього вчителів слід визначитись для яких видів діяльності буде застосовуватись той чи інший сервіс штучного інтелекту (рис. 1): для учнів, для особистого використання вчителем чи для батьків (можливі варіанти використання одночасного використання, наприклад – вчителем та учнем). Також слід врахувати чи потрібне використання спеціалізованих сервісів ШІ (що орієнтується на специфіку предмету який викладає вчитель)? Чи все ж вчитель буде орієнтуватись на контент який продукує сервіс (файли якого формату може створювати/обробляти)?

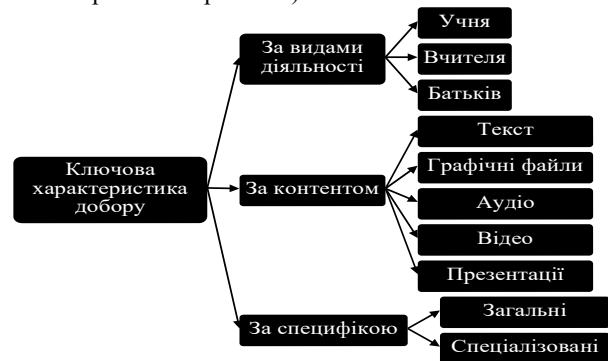

Рис. 1. Ключові характеристики добору сервісів штучного інтелекту

Жоден добір сервісів ШІ не можливо виконати без чітко встановлених критеріїв добору. Тому, після визначення ключових характеристик треба чітко встановити критерії добору. Це може бути: безоплатність, технічні характеристики (можливість завантажувати/вивантажувати файли), спроможність працювати з файлами декількох форматів, локалізація і т.д.

Змістовий компонент: Значущість класифікацій сервісів ШІ для професійного розвитку вчителів. Каталог Aixplogia та його сервіси ШІ.

При цьому, вчителів не обов'язково використовувати вже існуючі класифікації сервісів ШІ запропонованих науковцями. Вчитель може самостійно класифікувати сервіси ШІ виходячи з освітніх потреб чи з власного досвіду використання подібних сервісів. Для цього першочергово слід встановити мету добору та з'ясувати які саме дії може допомогти спростити той чи інший сервіс. Тому, ключову роль відіграє класифікаційна ознака за якою власне і відбувається класифікація. Дана ознака має на меті розподілити чітко всі відомі сервіси ШІ на класи так, щоб один сервіс чітко потрапляв до одного класу і при цьому не

залишались «позакласових» сервісів. Використання тієї чи іншої класифікації дає можливість вчителю одержати відповіді на низку питань:

1. Хто буде використовувати сервіс ІІІ?
2. Сервіс ІІІ буде використано в навчальному процесі?
3. Автоматизацію яких дій можна полегшити за допомогою даного ІІІ?
4. В рамках яких навчальних предметів можна застосувати сервіс ІІІ?
5. Як дотриматись етичних норм при використанні даного сервісу?
6. Які альтернативні шляхи використання сервісу ІІІ в діяльності вчителя?
7. Як творчо можна використати сервіс ІІІ, що за своїм інструментарієм не призначений для освітнього процесу?
8. Чи може даний сервіс ІІІ допомогти/зашкодити учням під час виконання завдань?
9. Як унеможливити застосування того чи іншого сервісу ІІІ для використання учнями без дотримання етичних норм?
10. Як з'ясувати чи використовували учні даний сервіс для списування чи автоматизації розв'язків завдань?

Технологічний компонент. Методи добору: систематичне/випадкове спостереження, індивідуальна та групові бесіди з учнями (для визначення інтересів, зацікавленості та залучення до тієї чи іншої теми), анкетування (письмове та усне) учнів та батьків, тестування рівня знань, аналіз письмових робіт та домашніх завдань, виявлення міжособистісних відносин, аналіз потреб

(опитування учнів та батьків, виявлення технічних можливостей обох груп, порівняння навчальних програм).

Форми добору: пошук сервісів (за каталогом Aixploria), оцінка сервісів згідно попередньо встановлених критеріїв (безкоштовність, локалізація, безпека, інтуїтивність та ін. в залежності від встановлених потреб), пошук інформації про сервіси (використання професійних спільнот, участь у професійних заходах за відповідною тематикою, рекомендації колег, відгуки користувачів, опис сервісів з офіційних джерел).

Засоби добору: рядок пошуку, категорії, інструментарій та фільтри каталогу Aixploria.

Вимоги до апаратного забезпечення пристрою користувача: наявність комп'ютера/ ноутбука/ нетбука/ планшета/ смартфона. **Обов'язкова умова:** під'єднання до мережі Інтернет (дротове, мобільне або через Wi-Fi).

Результативний компонент: забезпечення професійного розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти для підтримування навчання, підвищення рівня організації навчального процесу, підвищення рівня цифрової компетентності вчителів.

Для прикладу розглянемо декілька шляхів добору сервісів ІІІ за каталогом Aixploria (<https://www.aixploria.com/en/>). Спочатку доберемо безкоштовні сервіси без врахування особливостей навчальних предметів. Для того, щоб відсортувати всі наявні безкоштовні сервіси достатньо натиснути на кнопку «Free AI», що розташована на головній сторінці каталогу (рис. 2).

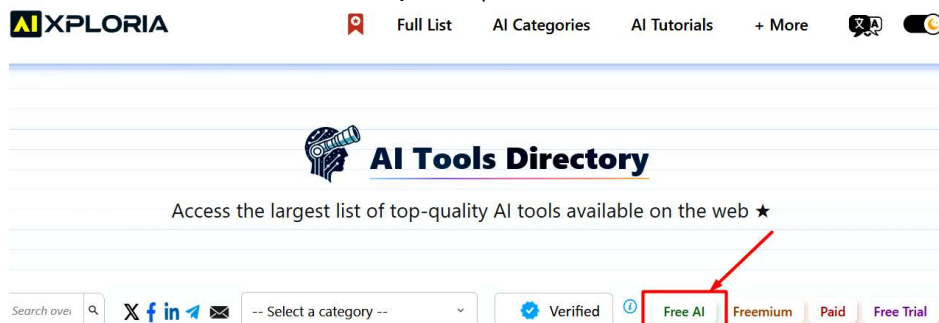

Рис. 2. Головна сторінка каталогу Aixploria: добір безкоштовних сервісів ІІІ

Кнопка «Freemium» (знаходиться праворуч від кнопки «Free AI», що показана на рис. 2) допоможе виконати сортування за умовно безкоштовними сервісами (тобто певний функціонал та інструментарій сервісу ІІІ буде безкоштовним, але додаткові, розширені функції – платними). При цьому добір не включає можливості сортувати безкоштовні або умовно безкоштовні сервіси за

категоріями (або добираємо за категоріями, або тільки за критерієм «безкоштовні/умовно безкоштовні»).

Для того, щоб виконати добір за наявними категоріями каталогу достатньо обрати вкладку «AI categories» або обрати одну з наявних категорій з випадючого списку (рис. 3).

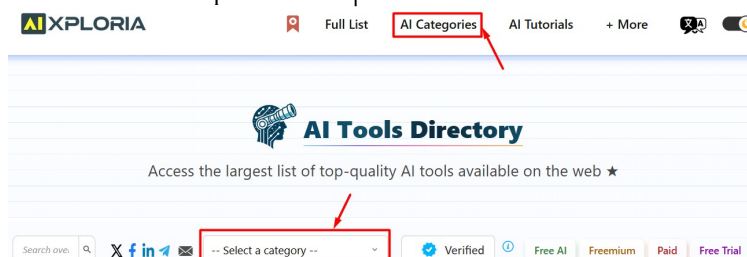

Рис. 3. Головна сторінка каталогу Aixploria: добір за категоріями сервісів ІІІ

Основні категорії представлені в каталозі Aixploria (при переході на відповідну вкладку, випадочний список містить дещо скорочений перелік категорій):

- AI Productivity Tools (IconE-mail, IconEducation / Studies, IconExtensions ChatGPT, IconFiles & Spreadsheets, IconMemory, IconSearch engine, IconPresentation, IconProductivity, IconTranslation);

- AI Assistants (IconLegal Assistants, IconLife Assistants, IconAI Chat & Assistant, IconChatBots);

- AI Video Tools (IconVideo Edition, IconVideo Generators, IconText-to-video); AI Text Generators (IconStorytelling Generator, IconText Generators, IconPrompts & Aids, IconWriting & Web SEO, IconSummarizer);

- AI Art Generators (IconArt, IconAvatars, IconLogo creation, IconImage editing, IconImage Generators, Icon3D model);

- Automation Tools (IconAI Agents, IconAutomation);

- AI Audio & Music (IconVoice Cloning, IconAudio Editing, IconText To Speech, IconMusic, IconTranscriber);

- AI Business Tools (IconBusiness, IconE-commerce, IconFinance, IconMarketing, IconSocial Networks, IconHuman Resources, IconCustomer Support, IconSales & Conversion);

- AI Data & Research (IconData & Analytics, IconAI detection, IconResearch & Science);

- AI Industry Tools (IconReal Estate / Architect, IconRobots and Devices, IconHealthcare, IconAssistive technology (AT));

- AI Selections (IconFuture Tools, IconSuperTools, IconAI Useful, IconLatest AI, IconAixploria Selection);

- Extras (GPTs List, Hubspot AI Tools, Top 100 AI, Best AI Discord Servers).

Слід зазначити, що обравши одну із запропонованих категорій треба звертати увагу на плашку, яка наявна у описі до кожного сервісу III (рис. 4). Таким способом можна «вручну» виконати добір безкоштовних сервісів у обраній категорії.

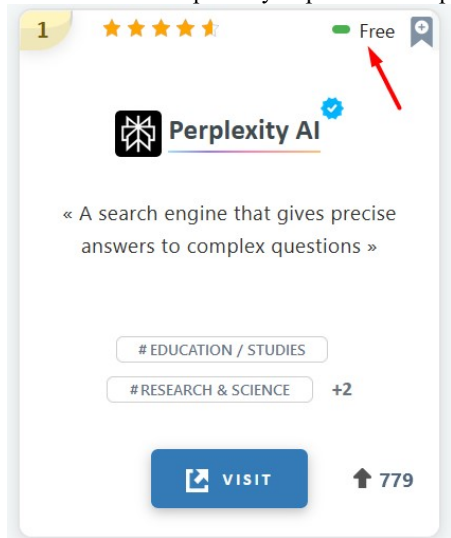

Рис. 4. Зразок опису сервісу III каталогу Aixploria

Опис кожного сервісу III каталогу Aixploria містить: рейтинг, відомості про те чи є даний сервіс безкоштовним/платним (рис. 4), назву, хештеги. Каталог Aixploria за своєю структурою схожий на бібліотечну картотеку в якій розміщено основну інформацію про більше ніж 5000 сервісів III.

Добір виконаний згідно запропонованої методики можна зберегти у вигляді таблиці, списку чи якості закладок в користувацькому браузері. При цьому корисним буде фіксувати не лише назву сервісу III, але й ключову характеристику добору.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Методика добору сервісів штучного інтелекту на базі каталогу Aixploria для професійного розвитку вчителів має класичну структуру методики використання в педагогіці, однак ключову роль відіграють цільовий та технологічний компоненти. Для розробки методики добору за базу було взято каталог Aixploria, оскільки він містить більше ніж 5000 сервісів III та короткий опис їх основних функцій, що значно спрощує сам процес добору. Методику можна вважати універсальною, якщо не фокусуватись на інструментарії Aixploria, а обирати довільні сервіси III про які вчителі дізнались з інших джерел. Однак, подібний добір вимагає серйознішої підготовки та тривалішого часу: пошук достовірної інформації про той чи інший сервіс, тестування його роботи, вивчення умов використання (безкоштовний/умовно безкоштовний/платний).

В якості перспектив подальших досліджень передбачено добір та покрокове використання окремих сервісів III з каталогу Aixploria.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Full AI List. *Aixploria*: website. URL: <https://www.aixploria.com/en/ultimate-list-ai/> (Last accessed: 12.12.2024).
2. Бабкова О. О., Стадниченко К. В. Методичні аспекти застосування сервісів штучного інтелекту на уроках природничої та інформатичної освітніх галузей. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 215. С. 99-105. DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-215-99-105
3. Майстер-клас «Штучний інтелект – поповнення скриньки цифрових інструментів сучасного педагога». *YouTube*: website. URL: <https://youtu.be/PXQd5jIYbA?feature=shared> (Дата звернення 12.12.2024).
4. Мар'єнко М. В. Добір сервісів штучного інтелекту для використання у навчанні природничо-математичних предметів у закладах загальної середньої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 214. С. 256-261. DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-214-256-261
5. Медведєва М. О. Добір онлайн-сервісів для генерації тестів за допомогою штучного інтелекту. *Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка»*. 2024. № 4 (22). С. 1201-1213. DOI: 10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1201-1213
6. Тітова Л. О. Добір сервісів на основі штучного інтелекту для створення візуального навчального контенту. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. Том 3. № 2. С. 114-125. DOI: 10.46299/j.isjel.20240302.13.
7. Шишкіна М. П., Коваленко, В. В. Про хід та результати досліджень, проведених в Інституті цифровізації освіти НАПН України, щодо використання штучного інтелекту в середній освіті: за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії Національної академії педагогічних наук України, 17 жовтня 2024 р.

Вісник Національної академії педагогічних наук України.
2024. Том 6. № 2. С. 1-6. DOI : 10.37472/v.naes.2024.6217

REFERENCES

1. Aixploria. (n. d.). *Full AI List*. URL: <https://www.aixploria.com/en/ultimate-list-ai>.
2. Babkova, O. O., & Stadnychenko K. V. (2024). Metodichni aspekty zastosuvannya servisiv shtuchnoho intelektu na urokakh pryrodnychoyi ta informatychnoyi osvity [Methodological aspects of the application of artificial intelligence services in natural science and informatics lessons]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky [Academic Notes. Series : Pedagogical Sciences]*, (215), 99-105. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-215-99-105> [in Ukrainian]
3. YouTube. (2024). Mayster-klas «Shtuchnyy intelekt – popovnennya skryn'ky tsyfrovyykh instrumentiv suchasnoho pedahoha» [Master class “Artificial intelligence – replenishment of the digital toolbox of the modern teacher”]. URL: <https://youtu.be/PXQd5jIYbA?feature=shared> [in Ukrainian]
4. Marienko, M. V. (2024). Dobir servisiv shtuchnoho intelektu dlya vykorystannya u navchanni pryrodnycho-matematychnykh predmetiv u zakladakh zahal'noyi seredn'oyi osvity [Selection of artificial intelligence services for use in teaching science and mathematics subjects in general secondary education institutions]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky [Academic Notes. Series : Pedagogical Sciences]*, (214), 256-261. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-214-256-261> [in Ukrainian]
5. Medvedieva, M. O. (2024). Dobir onlayn-servisiv dlya heneratsiyi testiv za dopomohoyu shtuchnoho intelektu [Selection of online services for generating tests with the help of AI]. *Visnyk nauky ta osvity. Seriya “Pedagogika” [Bulletin of Science and Education. Series “Pedagogy”]*, 4 (22), 1201-1213. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1201-1213](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1201-1213) [in Ukrainian]
6. Titova, L. O. (2024). Dobir servisiv na osnovi shtuchnoho intelektu dlya stvorennya vizual'noho navchal'noho kontentu [Selection of AI-based services for

creating visual learning content]. *International Science Journal of Education & Linguistics*, 3 (2), 114-125. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.13> [in Ukrainian]

7. Shyshkina, M., & Kovalenko, V. (2024). Pro khid ta rezul'taty doslidzhen', provedenykh v Instytuti tsyfrovizatsiyi osvity NAPN Ukrainy, shchodo vykorystannya shtuchnoho intelektu v seredniy osviti: za materialamy naukovoyi dopovidi na zasidanni Prezydiyi Natsional'noyi akademiyi pedahohichnykh nauk Ukrainy, 17 zhovtnya 2024 r. [On the progress and results of the study conducted at the institute for digitalisation of education of naes of ukraine on the use of artificial intelligence in secondary education: scientific report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine on October 17, 2024]. *Visnyk Natsional'noyi akademiyi pedahohichnykh nauk Ukrainy [Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine]*, 6(2), 1-6. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6217> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

МАР'ЄНКО Майя Володимирівна – доктор педагогічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем і штучного інтелекту в освіті Інституту цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України.

Наукові інтереси: проблема використання сервісів штучного інтелекту в підвищенні кваліфікації вчителів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

MARIENKO Maiia Volodymyrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Leading Researcher of the Department of Cloud-Based Systems and Artificial Intelligence in Education of Institute for Digitalisation of Education of National Academy of Educational Sciences of Ukraine.

Scientific interests: the problem of using artificial intelligence services in improving the qualifications of teachers.

Стаття надійшла до редакції 21.01.2025 р.

УДК 37.04: 37.06:378

JEL Classification Code I20, I23, J24

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-146-154

МІРОШНИЧЕНКО Інга Станіславівна –

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту авіаційної діяльності

Української державної льотної академії

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8193-5403>

e-mail: inga-m@meta.ua

КАЛІНІЧЕНКО Віра Ігорівна –

кандидат філологічних наук, доцент,

завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування

Донецького національного університету імені Василя Стуса

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9675-9174>

e-mail: kalinichenko.v@donnu.edu.ua

КВЕСТІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті студіюються проблемні питання професійної орієнтації здобувачів вищої освіти в умовах глобалізації з фокусуванням на комплексних викликах, пов'язаних з орієнтацією вітчизняних випускників на сучасний та постійно мінливий глобалізований ринок праці. Вища освіта стикається з необхідністю гнучко адаптуватися до швидких змін на ринку праці, оскільки глобалізація, цифровізація та нові економічні реалії динамічно змінюють вимоги до знань і навичок фахівців. Закцентовано увагу, зокрема, на складності процесу професійної орієнтації здобувачів вищої освіти в умовах глобалізації, оскільки цей процес потребує інтеграції нових методів, технологій та підходів для підготовки конкурентоспроможних, мобільних та відповідальних фахівців.